GENERALINIO ADVOKATO PHILIPPE LÉGER IŠVADA.

pateikta 2005 m. vasario 17 d. [1]

1. 1999 ir 2000 m. Europos Bendrijų Komisija priėmė apsaugos priemones tam tikro cukraus ir kakavos iš užjūrio šalių ir teritorijų (UŠT) importo atžvilgiu. Komisija nusprendė, kad ginčijamas importas trukdė bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo veikimui.

2. Dėl šių apsaugos priemonių buvo pateikti keli ieškiniai: pirmiausia bendrovė *Rica Foods (Free Zone) NV* (toliau – *Rica Foods*) pateikė ieškinį Pirmosios instancijos teisme, o Nyderlandų Karalystė – Teisingumo Teisme.

3. Trimis 2002 m. sausio 17 d. [2] ir 2002 m. lapkričio 14 d. [3] sprendimais Pirmosios instancijos teismas atmetė *Rica Foods* pateiktus ieškinius. Dėl dviejų iš šių sprendimų buvo pateiktas apeliacinis skundas, kuris aptariamas išvadoje, pateiktoje bylose *Rica Foods prieš Komisiją* (C-40/03 P ir C-41/03 P).

4. Dėl Nyderlandų Karalystės pateiktų ieškinių reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas sustabdė bylų nagrinėjimą, kol Pirmosios instancijos teismas priims sprendimus pirmiau nurodytose bylose. Šie ieškiniai yra aptariami šioje išvadoje.

I — Teisinis pagrindas

5. Šioms byloms nagrinėti svarbios yra bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo taisyklės (A punktas) ir UŠT asociacijos su Bendrija taisyklės (B punktas).

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — Sprendimas *Rica Foods prieš Komisiją* (T-47/00, Rink. p. II-113).

3 — Sprendimas *Rica Foods ir kt. prieš Komisiją* (T-94/00, T-110/00 ir T-159/00, Rink. p. II-4677, toliau – sprendimas *Rica Foods II*) ir sprendimas *Rica Foods ir Free Trade Foods prieš Komisiją* (T-332/00 ir T-350/00, Rink. p. II-4755, toliau – sprendimas *Rica Foods III*).

A — *Bendras cukraus sektoriaus rinkų organizavimas*

6. 1999 m. rugsėjo 13 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2038/1999 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo [4] buvo kodifikuotas keletą kartų keistas 1981 m. birželio 30 d. Reglamentas (EEB) Nr. 1785/81 [5], kuriuo nustatytas šis bendras organizavimas. Šiuo bendru organizavimu siekiama reguliuoti Bendrijos cukraus rinką, kad būtų padidintas užimtumas ir Bendrijos cukraus gamintojų gyvenimo lygis.

7. Paramą Bendrijos produkcijai, įgyvendinamą nustatant garantines kainas, riboja nacionalinės gamybos kvotos (A ir B kvotos), kurias Taryba skiria kiekvienai valstybei narei, kuri jas paskirsto tarp savo gamintojų. B kvotai priskiriamam cukrui (B cukrus) taikomas didesnis gamybos mokestis, palyginti su A kvotos cukrumi (A cukrus). Cukrus, pagamintas viršijus A ir B kvotas, yra vadinamas „C cukrumi" ir jis negali būti parduodamas Bendrijoje, išskyrus atvejus, kai kitą sezoną jis priskiriamas A ir B kvotoms.

8. Išskyrus C cukraus eksportą, pagal Reglamento Nr. 2038/1999 18 straipsnį už iš Bendrijos eksportuojamą cukrų yra skiriamos eksporto grąžinamosios išmokos Bendrijos ir pasaulinės rinkos kainų skirtumui padengti.

9. Cukraus, už kurį gali būti skiriama eksporto grąžinamoji išmoka, kiekis ir bendra metinė grąžinamųjų išmokų suma nustatoma pagal Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) susitarimus (toliau – PPO susitarimai), kurių šalis yra Bendrija, kaip nustatyta 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendime 94/800/EB [6]. Vėliausiai skaičiuojant nuo 2000–2001 prekybos metų, cukraus, už kurio eksportą mokamos grąžinamosios išmokos, kiekis turi būti ne didesnis kaip 1 273 500 tonų, o bendra grąžinamųjų išmokų suma neturi būti didesnė kaip 499,1 milijono eurų, ir tai sudaro atitinkamai 20 % ir 36 % sumažėjimą, palyginti su 1994–1995 prekybos metais.

B — *UŠT asociacijos su Bendrija režimas*

10. EB 3 straipsnio 1 dalies s punkte yra numatyta, jog viena iš Bendrijos veiklos sričių yra užjūrio šalių ir teritorijų asociacija,

4 — OL L 252, p. 1.

5 — Tarybos reglamentas dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 177, p. 4).

6 — Sprendimas dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, p. 1).

kad būtų plečiama prekyba ir kartu skatinama ekonominė bei socialinė plėtra.

11. Pagal EB 299 straipsnio 3 dalį ir EB sutarties II priedą Aruba ir Nyderlandų Antilai yra UŠT.

12. Pagal EB 182 straipsnį asociacijos tikslas yra skatinti tų šalių ir teritorijų ekonominę ir socialinę plėtrą bei užmegzti glaudžius jų tarpusavio ekonominius santykius ir su Bendrija kaip visuma. EB 183 straipsnio 1 punkte nustatyta, kad prekybai su užjūrio šalimis ir teritorijomis valstybės narės taiko tą patį režimą, kokį jos pagal Sutartį nustato viena kitai.

13. Vadovaudamasi EB 187 straipsniu, Taryba priėmė nemažai sprendimų, nustatančių užjūrio šalių ir teritorijų asociacijos su Bendrija išsamias taisykles ir tvarką. Nagrinėjamos bylos kontekste yra svarbus 1991 m. liepos 25 d. Tarybos sprendimas 91/482/EEB [7], kuris pagal jo 240 straipsnio 1 dalį yra taikomas dešimt metų, skaičiuojant nuo 1990 m. kovo 1 dienos.

14. Įvairios šio sprendimo nuostatos iš dalies buvo pakeistos 1997 m. lapkričio 24 d. Tarybos sprendimu 97/803/EB, iš dalies keičiančiu Sprendimą 91/482 [8]. Be to, 2000 m. vasario 25 d. Taryba šio sprendimo galiojimą pratęsė iki 2001 m. vasario 28 dienos [9].

15. Pagal sprendimo dėl UŠT 101 straipsnio 1 dalį UŠT kilmės prekės į Bendriją įvežamos be importo muito. Minėto sprendimo 102 straipsnyje taip pat nustatyta, kad „nepažeisdama 108b (straipsnio) Bendrija UŠT kilmės produktų importui netaiko jokių kiekybinių apribojimų ar lygiaverčio poveikio priemonių".

16. Sprendimo dėl UŠT 108 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje daroma nuoroda į to sprendimo II priedą (toliau – II priedas), kuriame pateikiamas sąvokos „produktų kilmė" apibrėžimas. Pagal šio priedo 1 straipsnį produkto kilmės šalimi yra laikoma UŠT, Bendrija arba Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalys (toliau – AKR valstybės), jei jis ten buvo ištisai gautas arba pakankamai perdirbtas.

7 — Sprendimas dėl užjūrio šalių ir teritorijų asociacijos su Europos ekonomine bendrija (OL L 263, p. 1).

8 — OL L 329, p. 50 (toliau, kai minimas kartu su Sprendimu 91/482, – sprendimas dėl UŠT).

9 — Žr. Sprendimą 2000/169/EB (OL L 55, p. 67).

17. II priedo 3 straipsnio 3 dalyje pateikiamas apdirbimų arba apdorojimų, kurie yra laikomi nepakankamais, kad produktui iš UŠT būtų suteiktas produkto kilmės statusas, sąrašas.

II — Ginčijamos apsaugos priemonės

21. Sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalis suteikia Komisijai teisę dviem atvejais imtis „būtinų apsaugos priemonių". Pirma, jei „(šio sprendimo) taikymas labai sutrikdo Bendrijos arba vienos ar kelių valstybių narių ekonomikos sektorių arba sukelia pavojų jų išorės finansų stabilumui". Antra, jei „kyla sunkumų, dėl kurių gali pablogėti veikla kuriame nors Bendrijos ar Bendrijos regiono sektoriuje".

18. Tačiau II priedo 6 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta: „jei Bendrijoje arba AKR valstybėse ištisai gauti produktai buvo apdirbti arba perdirbti UŠT, jie laikomi ištisai gautais UŠT". Tai yra vadinamosios „EB-UŠT ir AKR-UŠT kilmės kumuliacijos" taisyklės.

19. Pagal II priedo 6 straipsnio 4 dalį šios EB-UŠT ir AKR-UŠT kilmės kumuliacijos taisyklės yra taikomos „bet kuriam UŠT atliktam apdirbimui ar perdirbimui, įskaitant 3 straipsnio 3 dalyje nurodytas operacijas".

22. Tačiau abiem atvejais pagal sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 2 dalį Komisija turi pasirinkti „tokias priemones, kurios mažiausiai sutrikdytų asociacijos ir Bendrijos funkcionavimą". Be to, „šios priemonės neturi siekti daugiau nei griežtai būtina iškilusiems sunkumams įveikti".

20. Vis dėlto Sprendimu 97/803 šių kilmės kumuliacijos taisyklių taikymas buvo apribotas į Sprendimą 91/482 įtraukus 108b straipsnį. Šio straipsnio 1 dalyje yra nustatyta, kad „II priedo 6 straipsnyje nurodyta AKR-UŠT kilmės kumuliacija pripažįstama neviršijant 3 000 tonų cukraus metinio kiekio". Tačiau Sprendimas 97/803 EB-UŠT kilmės kumuliacijos taisyklės taikymo neapribojo.

23. 1999 m. lapkričio 15 d. Komisija, remdamasi sprendimo dėl UŠT 109 straipsniu, priėmė Reglamentą (EB) Nr. 2423/1999, nustatantį apsaugos priemones cukraus (KN

kodas 1701) ir cukraus bei kakavos mišinių (KN kodai 1806 10 30 ir 1806 10 90), kurių kilmės šalis yra UŠT, atžvilgiu [10].

24. Šio dokumento preambulėje yra nustatyta:

„1. Pastaraisiais mėnesiais kilo sunkumų, dėl kurių gali labai pablogėti veikla Bendrijos cukraus sektoriuje; šie sunkumai atsirado dėl to, kad nuo 1997 m. vis labiau didėja cukraus, kuriam taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, bei UŠT kilmės cukraus ir kakavos mišinių <...> importas.

2. Kyla pavojus, kad dėl šio importo gali labai pablogėti bendro cukraus sektoriaus rinkos organizavimo veikimas Bendrijoje ir tai gali sukelti labai neigiamas pasekmes Bendrijos cukraus sektoriaus ūkio subjektams.

3. Kyla pavojus, kad rinkos organizavimo veikimas bus labai sutrikdytas; Bendrijos rinkoje cukraus vartojimas yra pastovus; taigi dėl cukraus, kuris importuojamas į Bendriją už mažesnę nei intervencinė kainą, Bendrijos gamintojai turi eksportuoti atitinkamą kiekį Bendrijos cukraus, kuris negali būti parduodamas šioje rinkoje; už šį cukrų iš Bendrijos biudžeto mokamos grąžinamosios išmokos (dabar – apie 520 eurų už toną). Šio eksporto apimtį riboja GATT susitarimai: taigi šis importas sumažina galimybę eksportuoti kvotinį cukrų; siekiant tai išspręsti, turėtų būti aptarta galimybė sumažinti Bendrijos gamybos kvotas.

4. Taip pat kyla pavojus, kad dėl padidėjusio cukraus importo bus padaryta žala Bendrijos cukraus sektoriaus ūkio subjektams. Bendram cukraus rinkos organizavimui yra būdinga: pirma, finansavimo iš savo fondų principas, kai Bendrijos cukraus gamintojai patys finansuoja cukraus pertekliaus pardavimą būtent eksporto grąžinamųjų išmokų forma, ir, antra, minimali kaina, kurią Europos cukraus gamintojai turi mokėti už cukrinius runkelius, kurie yra žaliava cukrui gaminti. Kadangi vis daugiau cukraus arba produktų, kurių sudėtyje yra labai daug cukraus, importuojama už mažesnes kainas nei tos, už kurias Bendrijos gamintojai gali parduoti atitinkamus produktus, šis importas iš esmės trikdo Bendrijos įmonių veiklą; dėl įgyvendinant bendrą žemės ūkio politiką ūkininkų naudai nustatytų apribojimų Bendrijos įmonės negali konkuruoti su tokia tvarka importuojamais produktais.

10 — OL L 294, p. 11.

5. Be to, dėl padidėjusios eksporto, kuriam skiriamos grąžinamosios išmokos, apimties gali kilti pavojus, kad padidės remiamos kvotinio cukraus eksporto vienetinės išlaidos, taigi ir gamybos mokestis, kurį moka Bendrijos cukraus gamintojai." (Neoficialus vertimas)

25. Taigi Komisija nusprendė nustatyti, kad cukraus, kuriam taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, importui turi būti taikoma tam tikra mažiausia kaina. Reglamento Nr. 2423/1999 1 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta:

„Produktų, kuriems taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija ir kurių KN kodas yra 1701, išleidimui į laisvą apyvartą Bendrijoje netaikomi importo muitai, jei <...> nepakuoto produkto CIF importo kaina yra ne mažesnė už atitinkamiems produktams taikomą intervencinę kainą." (Neoficialus vertimas)

26. Dėl cukraus ir kakavos mišinių, kurių KN kodai yra 1806 10 30 ir 1806 10 90 (toliau – mišiniai), reikia pažymėti, jog Komisija nusprendė, kad jų išleidimui į laisvą apyvartą Bendrijoje bus taikoma Bendrijos priežiūros procedūra, numatyta Reglamento (EEB) Nr. 2454/93 [11], iš dalies pakeisto 1997 m. liepos 13 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1427/97 [12], 308d straipsnyje.

27. Pagal jo 3 straipsnį Reglamentas Nr. 2423/1999 buvo taikomas nuo 1999 m. lapkričio 16 d. iki 2000 m. vasario 29 dienos.

28. 2000 m. vasario 29 d. Komisija taip pat sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio pagrindu priėmė Reglamentą (EB) Nr. 465/2000, nustatantį apsaugos priemones EB/užjūrio šalių ir teritorijų kilmės kumuliacijos cukraus sektoriaus produktų importui iš užjūrio šalių ir teritorijų [13].

29. Šio dokumento preambulėje yra nustatyta:

„1. Komisija konstatavo, kad nuo 1997 m. labai didėja cukraus <...> ir mišinių <...>

11 — 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1).

12 — OL L 196, p. 31. Taikant 308d straipsnyje nustatytą procedūrą reikalaujama, kad valstybės narės pateiktų „Komisijai kartą per mėnesį arba dažniau <...> ataskaitas apie išleistų į laisvą apyvartą produktų, kuriems buvo taikomas preferencinis muitų tarifų režimas, kiekius per pastaruosius mėnesius".

13 — OL L 56, p. 39.

iš (UŠT), ypač kuriems taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, importas. 1996 m. šis importas iš viso nebuvo vykdomas, o 1999 m. jis siekė daugiau kaip 48 000 tonų <...>

<...>

4. Pastaraisiais metais Bendrijos cukraus rinka susidūrė su netikėtais sunkumais. Ši rinka yra perteklinė. Suvartojamo cukraus kiekis pastovus, t. y. maždaug 12,7 milijono tonų. Cukraus yra pagaminama 16,7–17,8 milijono tonų. Taigi bet kokį cukraus į Bendriją importą pakeičia atitinkamo Bendrijos cukraus kiekio, kuris negali būti parduotas šioje rinkoje, eksportas; pagal nustatytas kvotas iš Bendrijos biudžeto už šį cukrų yra mokamos grąžinamosios išmokos (šiuo metu apie 520 eurų už toną). Tačiau pagal susitarimą dėl žemės ūkio, kuris buvo sudarytas remiantis Urugvajaus raundo rezultatais, eksporto, už kurį mokamos grąžinamosios išmokos, kiekis yra mažinamas nuo 1 555 600 tonų 1995–1996 prekybos metais iki 1 273 500 tonų 2000–2001 prekybos metais.

5. Dėl šių sunkumų bendras cukraus rinkos organizavimas gali būti smarkiai sutrikdytas. Remiantis šiuo metu žinomais patikimiausiais skaičiavimais, 2000–2001 prekybos metais, kurie prasideda 2000 m. liepos 1 d., yra planuojama maždaug 500 000 tonų sumažinti Bendrijos gamintojų kvotas <...>. Dėl kiekvieno papildomo cukraus ir produktų, kurių sudėtyje yra didelis kiekis cukraus iš UŠT, importo, reikės dar labiau sumažinti Bendrijos gamintojų kvotas, taigi jie praras dar daugiau garantuotų pajamų.“ (Neoficialus vertimas)

30. Todėl Komisija nusprendė apriboti sprendimo dėl UŠT II priedo 6 straipsnyje numatytą EB-UŠT kilmės kumuliaciją iki 3 340 tonų cukraus (cukraus ir mišinių).

31. Pagal jo 3 straipsnį Reglamentas Nr. 465/2000 buvo taikomas nuo 2000 m. kovo 1 d. iki rugsėjo 30 dienos.

32. 2000 m. rugsėjo 29 d. Komisija, vėl remdamasi sprendimo dėl UŠT 109 straipsniu, priėmė Reglamentą (EB) Nr. 2081/2000, pratęsiantį apsaugos priemonių EB/užjūrio šalių ir teritorijų kilmės kumuliacijos cukraus sektoriaus produktų importui iš užjūrio šalių ir teritorijų taikymą [14].

14 — OL L 246, p. 64.

33. Šio dokumento preambulėje yra nustatyta:

„1. Komisija konstatavo, kad nuo 1997 m. iki 1999 m. stipriai padidėjo cukraus (KN 1701) ir mišinių <...> iš (UŠT) importas. 1996 m. šis importas iš viso nebuvo vykdomas, o 1999 m. jis siekė 53 000 tonų <...>

<...>

4. Pastaraisiais metais Bendrijos cukraus rinka susidūrė su netikėtais sunkumais. Ši rinka yra perteklinė. Suvartojamo cukraus kiekis yra pastovus, t. y. maždaug 12,8 milijono tonų. Pagal kvotas cukraus yra pagaminama apie 14,3 milijono tonų. Taigi bet kokį cukraus į Bendriją importą pakeičia atitinkamo Bendrijos cukraus kiekio, kuris negali būti parduotas šioje rinkoje, eksportas; pagal nustatytas kvotas iš Bendrijos biudžeto už šį cukrų yra mokamos grąžinamosios išmokos (šiuo metu apie 520 eurų už toną). Tačiau pagal susitarimą dėl žemės ūkio, kuris buvo sudarytas remiantis Urugvajaus raundo rezultatais, eksporto, už kurį mokamos grąžinamosios išmokos, kiekis yra mažinamas nuo 1 555 600 tonų 1995–1996 prekybos metais iki 1 273 500 tonų 2000–2001 prekybos metais.

5. Dėl šių sunkumų bendras cukraus rinkos organizavimas gali būti smarkiai sutrikdytas. 2000–2001 prekybos metais Komisija nusprendė maždaug 500 000 tonų sumažinti Bendrijos gamintojų kvotas <...>. Dėl kiekvieno papildomo cukraus ir produktų, kurių sudėtyje yra didelis kiekis cukraus iš UŠT, importo reikės dar labiau sumažinti Bendrijos gamintojų kvotas, taigi jie praras dar daugiau garantuotų pajamų.

6. Todėl egzistuoja sunkumai, dėl kurių gali pablogėti veikla viename iš Bendrijos sektorių <...>“ (Neoficialus vertimas)

34. Todėl Komisija apribojo EB-UŠT kilmės kumuliaciją iki 4 848 tonų cukraus (cukraus ir mišinių).

35. Pagal jo 3 straipsnį Reglamentas Nr. 2081/2000 buvo taikomas 2000 m. spalio 1 d. iki 2001 m. vasario 28 dienos.

III — Procesas ir šalių reikalavimai

36. 2000 m. sausio 29 d. (C-26/00), 2000 m. gegužės 12 d. (C-180/00) ir 2000 m. gruodžio 6 d. (C-452/00) Nyderlandų Karalystė Teisingumo Teismo kanceliarijai pateikė ieškinius dėl Reglamentų Nr. 2423/2000, Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 (toliau – ginčijami reglamentai)

37. Nyderlandų Karalystė prašo Teisingumo Teismo panaikinti šiuos reglamentus ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

38. Komisija (atsakovė) ir Ispanijos Karalystė (įstojusi į bylą šalis) prašo atmesti ieškinius ir priteisti iš Nyderlandų Karalystės bylinėjimosi išlaidas. Prancūzijos Respublika, kuriai byloje C-180/00 buvo leista įstoti į bylą Komisijos pusėje, paaiškinimų nepateikė.

IV — Dėl ieškinių

39. Visose trijose bylose Nyderlandų vyriausybė nurodo tris vienodus ieškinių pagrindus:

— sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalies pažeidimą,

— sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 2 dalies pažeidimą ir

— EB 253 straipsnyje nustatytos pareigos motyvuoti pažeidimą.

40. Bylose C-180/00 ir C-452/00 Nyderlandų Karalystė nurodo papildomą ieškinio pagrindą dėl piktnaudžiavimo įgaliojimais.

41. Pirmiausia bus nagrinėjami ieškinio pagrindai, susiję su sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio nuostatų pažeidimu (A ir B punktai), toliau – pagrindas dėl piktnaudžiavimo įgaliojimais (C punktas) ir galiausiai pagrindas dėl pareigos motyvuoti (D punktas).

A — *Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalies pažeidimu*

42. Nurodydama pirmąjį ieškinio pagrindą Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą pripažindama, jog šiose bylose buvo įvykdytos sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos. Šį ieškinio pagrindą sudaro šešios dalys, kurias toliau ir išnagrinėsiu.

43. Pirmiausia reikia trumpai priminti apie kontrolės, kuri gali būti vykdoma dėl sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio pagrindu priimto sprendimo, apimtį.

44. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką Bendrijos institucijos turi didelę diskreciją taikydamos sprendimo dėl UŠT 109 straipsnį [15]. Ši diskrecija apima ne tik būtinybę ir galimybę spręsti, ar reikia imtis intervencinių priemonių pagal šią nuostatą [16], bet ir teisę nuspręsti dėl priemonių, kurių reikia imtis, pobūdžio bei turinio [17].

45. Kaip esu pažymėjęs kitose išvadose [18], tokios diskrecijos suteikimą pateisina tai, kad institucijos, taikydamos sprendimo dėl UŠT 109 straipsnį, turi derinti skirtingus interesus ir taip pasirinkti politinius sprendimus, priklausančius jų kompetencijai [19]. Taigi ši diskrecija yra politiniai sprendimai, kuriuos priimti sprendimo dėl UŠT 109 straipsnis paveda Bendrijos institucijoms [20].

46. Pagal teismo praktiką tokios diskrecijos suteikimas reiškia teisminės kontrolės apribojimą. Teisingumo Teismas pripažįsta, kad iš tiesų tokiu atveju teismas turi patikrinti tik tai, ar buvo laikomasi nustatytos tvarkos ir

15 — Žr., be kita ko, 1999 m. vasario 11 d. Sprendimą *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją* (C-390/95 P, Rink. p.I-8853, 48 punktas) ir 2001 m. lapkričio 22 d. Sprendimą *Nyderlandai prieš Tarybą* (C-110/97 Rink. p. I-8763, 61–62 punktai ir C-301/97 Rink. p. I-8853, 73–74 punktai).

16 — Žr. 1995 m. rugsėjo 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją* (T-480/93 ir T-483/93, Rink. p. II-2305, 122 punktas), patvirtintą minėtu Teisingumo Teismo sprendimu *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją*, ir 2000 m. vasario 10 d. Sprendimą *Nyderlandų Antilai prieš Komisiją* (T-32/98 ir T-41/98, Rink. p. II-201, 78 punktas).

17 — Žr., be kita ko, minėtą sprendimą *Nyderlandai prieš Tarybą* (C-110/97, 92 punktas ir pateiktos nuorodos).

18 — Žr. mano išvadą byloje *Rica Foods prieš Komisiją* (C-40/03 P ir C-41/03 P, dabar nagrinėjamoje Teisingumo Teisme, 44, 45 ir 50 punktai).

19 — Žr., be kita ko, 2000 m. vasario 8 d. Sprendimą *Emesa Sugar* (C-17/98, Rink. p. I-675, 53 punktas) ir minėtus sprendimus *Nyderlandai prieš Tarybą* (C-110/97, 63 punktas ir C-301/97, 64–68 ir 75 punktai).

20 — Šiame kontekste dėl kitų Bendrijos nuostatų žr. 1990 m. vasario 21 d. Sprendimą *Wuidart ir kt.* (C-267/88 – C-285/88, Rink. p. I-435, 14 punktas); 1990 m. birželio 26 d. Sprendimą *Zardi* (C-8/89, Rink. p. I-2515, 11 punktas) ir 1996 m. birželio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *NMB Prancūzija ir kt. prieš Komisiją* (T-162/94, Rink. p. II-427, 70 punktas).

motyvavimo taisyklių, ar faktai, kuriais grindžiamas atitinkamas sprendimas, atitinka tikrovę, ar nėra akivaizdžių vertinimo klaidų ir ar nebuvo piktnaudžiaujama įgaliojimais [21].

47. Kaip pažymėjo generalinis advokatas M. Poiares Maduro [22], ribojimas nėra susijęs su kontrolės apimtimi, nes visais atvejais kontrolė yra susijusi su įvairiais EB 230 straipsnyje nurodytais trūkumais, t. y. kompetencijos trūkumu, esminio procedūros reikalavimo pažeidimu, teisės normos pažeidimu ir piktnaudžiavimu įgaliojimais. Todėl yra ribojamas daugiau kontrolės *intensyvumas*, t. y. Teismas, vertindamas taikomą teisę ir svarbias faktines aplinkybes, apsiriboja tik patikrinimu, ar nebuvo padaryta aiškių pažeidimų ir akivaizdžių klaidų.

48. Todėl manau, kad teisminės kontrolės intensyvumas priklauso nuo to, ar nagrinėjama politinio, ar techninio pobūdžio diskrecija [23]. Iš tiesų, net jei abiem atvejais ir yra akivaizdu, kad teismas tikrina tik tai, ar nebuvo padaryta „akivaizdžių klaidų", atsižvelgdamas į teismo praktiką manau, kad tuo atveju, kai ginčijamas aktas yra priimtas institucijai įgyvendinant savo politinio pobūdžio diskreciją (kaip yra ir šioje byloje), teismo kontrolė yra mažiau išsami.

49. Taigi Nyderlandų vyriausybės pateiktus prieštaravimus reikia nagrinėti atsižvelgiant į šiuos principus.

50. Nurodydama pirmą ieškinio pagrindo dalį Nyderlandų vyriausybė teigia, kad iš UŠT importuoto cukraus ir mišinių kiekis nepateisina apsaugos priemonių priėmimo pagal sprendimo dėl UŠT 109 straipsnį. Remdamasi Europos Bendrijų statistikos tarnybos (Eurostatas) pateiktais duomenimis, ji aiškina, kad 1999 m. cukraus ir mišinių importas buvo atitinkamai 51 618,3 tonos ir 18 021,9 tonos. Tačiau palyginus šiuos dydžius su kitais duomenimis matyti, kad tie dydžiai labai nedideli. Tai yra:

— Nyderlandų ekonomikos instituto (*Nederlands Economisch Instituut*) 1997 m.

21 — Žr., be kita ko, vieną iš paskutinių sprendimų – 2003 m. gegužės 8 d. Sprendimą *Italija ir SIM 2 Multimedia prieš Komisiją* (C-328/99 ir C-399/00, Rink. p. I-4035, 39 punktą). Sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio taikymo srityje Teisingumo Teismas paprastai vartoja kitokią formuluotę. Jis pažymi, kad „kai yra tokia diskrecija, Bendrijos teismas turėtų nagrinėti tik tai, ar įgyvendinant šią diskreciją nebuvo padaryta akivaizdi klaida, ar nebuvo piktnaudžiaujama įgaliojimais ir ar Bendrijos institucijos akivaizdžiai neviršijo savo diskrecijos ribų (žr., be kita ko, minėto 1999 m. vasario 11 d. Sprendimo *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją* 48 punktą ir minėtų sprendimų *Nyderlandai prieš Komisiją*, C-110/97, 61–62 punktus ir C-301/97, 73–74 punktus). Tačiau man atrodo, kad ši formuluotė yra nepakankamai tiksli, palyginti su šios išvados 46 punkte pateikta formuluote, nes joje nepaminėtas tam tikrų elementų, pavyzdžiui, faktų tikslumo ar nustatytos tvarkos ir motyvavimo taisyklių laikymosi patikrinimas. Be to, aš nematau aiškaus skirtumo tarp „akivaizdžios klaidos" ir to atvejo, kai institucija „akivaizdžiai viršija savo diskrecijos ribas".

22 — Išvada byloje *Komisija prieš max.mobil* (C-141/02 P, dabar nagrinėjamoje Teisingumo Teisme, 77 ir 78 punktai).

23 — Dėl šio skirstymo žr. mano išvadą byloje *Rica Foods prieš Komisiją* (C-40/03 P ir C-41/03 P, dabar nagrinėjamoje Teisingumo Teisme, 45–49 punktai).

vertinimu, didžiausi eksporto iš UŠT pajėgumai buvo 100 000–150 000 tonų,

— iš viso Bendrijoje yra pagaminama 16,7–17,8 milijono tonų cukraus, taigi ginčijamas importas sudaro tik 0,4 % Bendrijos gamybos ir

— preferencinis cukraus importas iš AKR šalių ir Indijos atitinkamai sudaro 1,7 milijono tonų ir 279 000 tonų, taigi ginčijamas importas sudaro tik 3 % šio preferencinio importo.

51. Todėl Nyderlandų vyriausybė mano, kad dėl ginčijamų kiekių negalėjo kilti pavojus, jog bus sutrikdytas bendras cukraus rinkos organizavimas, kaip apibrėžta sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalyje.

52. Teisingumo Teismas tam tikru atžvilgiu jau yra išnagrinėjęs šį pirmąjį prieštaravimą minėtame sprendime *Emesa Sugar*.

53. Yra žinoma, kad toje byloje Teisingumo Teismui buvo pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą dėl Sprendimo 97/803 nuostatų, įtvirtinančių, jog pagal AKR–UŠT kilmės kumuliacijos taisykles gali būti importuojama ne daugiau kaip 3 000 tonų cukraus, teisėtumo [24]. Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas klausė, ar tokios kvotos nustatymas, pagrįstas tuo, kad UŠT produktų laisvas patekimas į rinką ir AKR–UŠT kilmės kumuliacijos taisyklių taikymas kelia pavojų bendram cukraus rinkos organizavimui [25], atitinka proporcingumo principą [26]. Šiuo klausimu ieškovė pagrindinėje byloje ypač atkreipė Teisingumo Teismo dėmesį į tai, kad cukraus importas iš UŠT buvo labai nedidelis, nes jis iš visų UŠT sudarė mažiau kaip 4 % viso preferencinio importo iš AKR valstybių importuota mažiau [27].

54. Generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer šiam argumentui nepritarė ir savo išvadoje pažymėjo, kad [28]:

„<...> Kaip matyti iš Komisijos pateiktos informacijos, <...> Europos cukraus rinkoje dabar yra netvirta pusiausvyra. Įvedus kvotas, Bendrijoje iš cukrinių runkelių pagaminama apie 13,4 milijono tonų cukraus, taigi šis kiekis viršija Bendrijoje suvartojamo cukraus

24 — Žr. šios išvados 20 punktą.
25 — Žr. Sprendimą 97/803 (septinta konstatuojamoji dalis).
26 — Minėtas sprendimas *Emesa Sugar* (51 punktas).
27 — Ten pat, 52 punktas.
28 — 86–88 punktai.

kiekį, kuris yra maždaug 12,7 milijono tonų. Be to, iš AKR Bendrija importuoja 1,3 milijono tonų cukranendrių cukraus, kad patenkintų ypatingą šios cukraus rūšies paklausą. Tačiau pagal su Pasaulio prekybos organizacija (PPO) sudarytus susitarimus Bendrija yra įsipareigojusi leisti importuoti 400 000 tonų cukraus iš trečiųjų šalių.

Kadangi bendra cukraus pasiūla Bendrijoje viršija paklausą, dalį turimo cukraus tenka eksportuoti. Be to, kadangi cukraus kainų pasaulinėje ir Bendrijos rinkose lygis labai skiriasi (Bendrijos rinkoje cukraus kaina sudaro apie 300 % pasaulinės rinkos kainos), šiam pardavimui būtinos subsidijos, skiriamos eksporto grąžinamųjų išmokų forma. Dabar šių grąžinamųjų išmokų dydis yra 470 eurų už toną. Be to, reikia pažymėti, kad didžiausias cukraus kiekis, už kurio eksportą gali būti skiriamos subsidijos, yra nustatytas PPO susitarimuose. Laikui bėgant šis dydis bus sumažintas 20 %.

<...>

(Atsižvelgdamas į šias aplinkybes), nemanau, kad Tarybos priimtas sprendimas buvo neproporcingas. Pirmiau pateikti skaičiai rodo, kad <...> Bendrijos rinka yra perteklinė, o pusiausvyra joje pasiekiama tik dėl subsidijuojamo eksporto. Kiekvienas papildomas į šią rinką patenkantis cukraus kiekis įpareigotų Bendrijos institucijas padidinti sumą subsidijų eksportui (pirmiau nurodytose ribose) arba sumažinti Europos gamintojų kvotas. Bet kuriuo atveju bendras cukraus rinkos organizavimas būtų smarkiai sutrikdytas, o tai prieštarauja bendrosios žemės ūkio politikos tikslams."

55. Teisingumo Teismas sutiko su šiais argumentais, nes minėto sprendimo *Emesa Sugar* 56 punkte jis nusprendė:

„<...> iš bylos dokumentų matyti, kad Sprendimo 97/803 priėmimo metu egzistavo Bendrijos runkelių cukraus gamybos perteklius, palyginti su Bendrijos suvartojamu kiekiu, kurį didino cukranendrių cukraus iš AKR šalių importas, kad būtų patenkinta ypatinga šio produkto paklausa, ir Bendrijos įsipareigojimas importuoti tam tikrą kiekį cukraus iš trečiųjų šalių pagal PPO susitarimus. Be to, Bendrija taip pat buvo įsipareigojusi subsidijuoti cukraus eksportą, išmokėdama eksporto grąžinamąsias išmokas, neviršijančias šių susitarimų nustatytų sumų. Šiomis aplinkybėmis Taryba galėjo pagrįstai manyti, kad bet koks, *net minimalus Bendrijos produkcijos atžvilgiu*, į Bendrijos rinką patenkantis šio produkto kiekis įpareigotų jos institucijas

padidinti subsidijas eksportui <...> arba sumažinti Europos gamintojų kvotas, o tai sutrikdytų bendrą cukraus rinkos organizavimą <...> ir prieštarautų bendrosios žemės ūkio politikos tikslams" [29].

56. Taip pat reikia pažymėti, kad 1997 m., Sprendimo 97/803 priėmimo metu, cukraus ir mišinių iš UŠT importas buvo atitinkamai 10 372,2 ir 877,7 tonų [30].

57. 1999 m., ginčijamų reglamentų priėmimo metu, tas pats importas buvo atitinkamai 53 519,9 tonų ir 14 020 tonų [31].

58. Šiomis aplinkybėmis negalime pritarti Nyderlandų vyriausybės argumentams. Iš tiesų, jei 2000 m. vasario mėn. Teisingumo Teismas nusprendė, kad 10 000 tonų cukraus importas gali sukelti pavojų, jog bus sutrikdytas bendras cukraus rinkos organizavimas, nagrinėjamu atveju dėl dar svaresnių priežasčių turime pripažinti, kad Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos tvirtindama, jog nuo penkių iki penkiolikos kartų didesnės apimties importas tam pačiam bendram rinkos organizavimui sukeltų „sunkumų" ir „pablogėjimo" pavojų.

59. Antra dalis yra susijusi tik su Reglamentu Nr. 2423/1999 [32]. Nyderlandų vyriausybė ginčija teiginį, kad iš UŠT importuotas cukrus ir mišiniai Bendrijoje buvo parduodami už mažesnę nei intervencinė kainą (parduodant cukrų) arba už mažesnę nei Bendrijos gamintojų taikomą kainą (parduodant mišinius ir panašius produktus). Ji teigia, kad Komisija nepateikė nė vieno šią aplinkybę pagrindžiančio įrodymo.

60. Iš tiesų, kaip pažymėjo Nyderlandų Karalystė, Komisija nepateikė įrodymų, kad iš UŠT importuotas cukrus ir mišiniai Bendrijos rinkoje buvo parduodami už mažesnę nei intervencinė kainą. Dėl cukraus savo atsiliepime į ieškinį [33] ji nurodė, kad remiasi „įtarimu". O kalbant apie mišinius, iš bylos dokumentų matyti, kad Komisija rėmėsi iš Bendrijos ūkio subjektų gauta informacija [34], kurią, beje, vykstant sprendimo dėl

29 — Išskirta mano.

30 — Eurostato 1991–2000 m. statistiniai duomenys apie iš UŠT į Bendriją eksportuotus produktus, kurių KN kodai yra 1806 10 30, 1806 10 90 ir 1701 (Ispanijos Karalystės įstojimo į bylas C-26/00, C-180/00 ir C-452/00 paaiškinimų priedas).

31 — Ten pat.

32 — Žr. ieškinį byloje (52 punktas).

33 — 5, 7 ir 26 punktai.

34 — Žr. dokumentus „Arubos produktų pasiūlymai" ir „Listado de preparaciones" (ieškinio byloje C-26/00 3a ir 3b priedai).

UŠT IV priede numatytai procedūrai, oficialiai užginčijo Nyderlandų Karalystė [35].

61. Tačiau aš manau, kad dėl šios spragos, kad ir kokia ji būtų svarbi, negalima panaikinti Reglamento Nr. 2423/1999. Pagaliau iš šio dokumento motyvų ir jo konteksto [36] matyti, kad šiame reglamente Komisija nustatė, jog ginčijamo importo didėjimas sukėlė kelių rūšių „sunkumus".

62. Pirmoji sunkumų rūšis – tai pavojus, kad gali pablogėti bendro cukraus rinkos organizavimo veikimas [37]. Komisija pažymi, jog dėl to, kad cukraus suvartojimas Bendrijoje yra pastovus, didėjant iš UŠT importuojamo cukraus kiekiui tenka atitinkamai padidinti eksportuojamo Bendrijos cukraus kiekį, t. y. eksportą, už kurį teikiamos subsidijos. Tačiau subsidijuojamo eksporto kiekį riboja PPO susitarimai. Taigi kyla pavojus, kad dėl ginčijamo importo sumažės galimybė eksportuoti Bendrijos cukrų, o vėliau bus sumažintos ir Bendrijos gamybos kvotos.

63. Antra sunkumų rūšis – tai žala, kurią šis importas gali sukelti Bendrijos cukraus sektoriaus ūkio subjektams [38]. Komisija paaiškina, jog dėl to, kad iš UŠT cukrus buvo importuojamas už mažesnę nei intervencinė kainą, Bendrijos gamintojai nebegali su juo konkuruoti, nes jie patys privalo už savo produktų žaliavą, t. y. cukrinius runkelius, mokėti nustatytą mažiausią kainą [39]. Be to, kyla pavojus, kad dėl ginčijamo importo padidės subsidijuojamo eksporto apimtys, taigi ir su šiuo eksportu susijusios išlaidos, o tai savo ruožtu padidins Bendrijos gamintojų apmokamą tos produkcijos dalį [40].

64. Iš to, kas pasakyta, matyti, kad aplinkybė, jog cukrus ir mišiniai iš UŠT yra importuojami už mažesnę nei intervencinė kainą, yra tik vienas iš Reglamento Nr. 2423/1999 priėmimą pateisinančių motyvų.

65. Šiomis aplinkybėmis manau, kad antra ieškinio pagrindo dalis yra nepagrįsta. Iš tiesų, net jei darytume prielaidą, kad ginčijami importuoti produktai nebuvo parduodami už mažesnę nei intervencinė kainą ir todėl Komisija šiuo klausimu padarė klaidą,

35 — Žr., pavyzdžiui, Nuolatinės Nyderlandų atstovybės prie Europos Sąjungos 1999 m. liepos 2 d. laišką Komisijai (ieškinio byloje C-26/00 4 priedas).

36 — Žr., be kita ko, 1999 m. birželio 23 d. Komisijos pranešimą ir Nyderlandų vyriausybės aiškinamąjį raštą dėl Tarybos svarstymų apie Reglamentu Nr. 2423/1999 nustatytas apsaugos priemones (ieškinio byloje C-26/00 2 ir 5a priedai).

37 — Reglamentas Nr. 2423/1999 (antra ir trečia konstatuojamosios dalys).

38 — Ten pat (antra konstatuojamoji dalis).

39 — Ten pat (ketvirta konstatuojamoji dalis).

40 — Ten pat (penkta konstatuojamoji dalis).

bet kuriuo atveju Reglamentu Nr. 2423/1999 numatytą apsaugos priemonę pateisina tai, kad dėl šio importo kyla pavojus, jog institucijos bus priverstos padidinti subsidijuojamo eksporto apimtį arba sumažinti Europos gamintojų kvotas, o tai, kaip nurodyta minėtame sprendime *Emesa Sugar*[41], sutrikdytų bendrą cukraus rinkos organizavimą.

66. Todėl manau, kad antra ieškinio pagrindo dalis yra atmestina.

67. Trečia dalis susijusi su Komisijos teiginiu, kad cukraus ir mišinių iš UŠT importas įpareigos institucijas atitinkamai padidinti Bendrijos cukraus eksportą.

68. Nyderlandų vyriausybė pažymi, kad Bendrijoje pagaminamo ir suvartojamo cukraus kiekis kinta, nelygu metai, todėl klaidinga būtų teigti, kaip tai padarė Komisija, kad kiekvienas papildomai importuotas cukraus kiekis „lemia atitinkamą kiekį Bendrijos cukraus, kurio negalima parduoti Bendrijos rinkoje, eksportą“[42]. Bet kuriuo atveju, net jei tai būtų tiesa, vis dėlto nėra aišku, ar aptariamas eksportas būtų subsidijuojamas, kaip ginčijamuose reglamentuose teigia Komisija.

69. Dėl mišinių Nyderlandų Karalystė taip pat pažymi, kad šių produktų importas nesutrikdytų bendro cukraus rinkos organizavimo, nes pagal Reglamento Nr. 2038/1999 1 straipsnio 1 dalį kakava nepatenka į šį bendrą organizavimą.

70. Šiuo klausimu reikia priminti, kad Bendrijos cukraus rinka yra perteklinė rinka: vien A ir B cukraus, t. y. cukraus, kuris gali būti parduodamas Bendrijos rinkoje ir kurio eksportui yra teikiamos grąžinamosios išmokos, gamyba Bendrijos rinkoje viršija joje suvartojamo cukraus kiekį[43]. Be to, kaip pažymėjo Teisingumo Teismas minėtame sprendime *Emesa Sugar*[44], Bendrija pagal PPO susitarimus privalo tam tikrą kiekį cukraus importuoti iš trečiųjų šalių.

41 — 40 ir 56 punktai.

42 — Reglamentas Nr. 2423/1999 (trečia konstatuojamoji dalis), Reglamentas Nr. 465/2000 (ketvirta konstatuojamoji dalis) ir Reglamentas Nr. 2081/2000 (ketvirta konstatuojamoji dalis).

43 — Iš daugelio šaltinių žr., pavyzdžiui, specialią Audito Rūmų ataskaitą Nr. 20/2000 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo valdymo, prie kurios yra pridėti Komisijos atsakymai (OL C 50, 2001, p. 1, 2 grafikas).

44 — 56 punktas.

71. Šiomis aplinkybėmis tai, kad Bendrijoje pagaminamo ir suvartojamo cukraus kiekis gali nesmarkiai kisti, nelygu metai, neturi reikšmės. Iš tiesų, kol Bendrijoje gaminamo cukraus kiekis nebus sumažintas, bet koks cukraus, kuriam taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, importas padidins cukraus perteklių Bendrijos rinkoje ir lems eksporto padidėjimą. Taigi Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos tvirtindama, kad bet koks papildomas cukraus importas į Bendriją „lemia atitinkamo kiekio Bendrijos cukraus, kurio negalima parduoti Bendrijos rinkoje, eksportą“ [45].

72. Mano nuomone, Komisija taip pat nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos nurodydama, kad šis eksportas buvo subsidijuojamas. Iš tiesų, kaip sprendimo *Rica Foods II* 119 punkte pažymėjo Pirmosios instancijos teismas, galima daryti prielaidą, kad dėl pertekliaus Bendrijos rinkoje UŠT kilmės importuotas cukrus pakeis Bendrijos cukrų, kuris, kad būtų išlaikyta bendro rinkų organizavimo pusiausvyra, pats turės būti eksportuotas.

73. Būtent dėl mišinių yra akivaizdu, kad pagal Reglamento Nr. 2038/1999 1 straipsnio 1 dalį jie nepatenka į bendrą cukraus rinkos organizavimą. Tačiau, priešingai nei teigia Nyderlandų vyriausybė, ši aplinkybė neįrodo, kad UŠT kilmės mišinių importas nekelia jokio pavojaus bendram cukraus sektoriaus rinkos organizavimo veikimui.

74. Iš tiesų yra nustatyta, kad paprastai šių mišinių sudėtyje yra didelis kiekis cukraus, todėl ginčijamas importas gali turėti įtakos Bendrijos gamintojų galimybei parduoti cukrų šių mišinių gamintojams. Be to, matyti, kad anksčiau Komisija jau buvo nustačiusi priemones, jog sumažintų pavojų, kurį bendram cukraus rinkos organizavimui galėjo sukelti produktų, kurių sudėtyje yra didelis kiekis cukraus, t. y. gaiviųjų gėrimų, importo padidėjimas [46].

75. Atsižvelgiant į šiuos argumentus, trečia ieškinio pagrindo dalis taip pat yra atmestina.

45 — Reglamentas Nr. 2423/1999 (trečia konstatuojamoji dalis), Reglamentas Nr. 465/2000 (ketvirta konstatuojamoji dalis) ir Reglamentas Nr. 2081/2000 (ketvirta konstatuojamoji dalis).

46 — Žr., pavyzdžiui, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą pasikeičiant laiškais dėl Europos ekonominės bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo protokolo Nr. 2 (OL L 76, 2000, p. 12).

76. Nurodydama ketvirtą ieškinio pagrindo dalį Nyderlandų vyriausybė teigia, kad ginčijamas importas nesukėlė jokių problemų Bendrijos įsipareigojimų pagal PPO susitarimus atžvilgiu. Remdamasi 1999 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartimi *Emesa Sugar prieš Komisiją*[47], ji teigia, jog Bendrija turėjo aiškiai pakankamą veiksmų laisvę, kad susidorotų su UŠT kilmės cukraus ir mišinių importo padidėjimu iki 2000 metų.

77. Mano nuomone, ketvirtas prieštaravimas yra nepriimtinas.

78. Pirmiausia reikia pabrėžti, kad PPO susitarimai, nors juose iš tiesų numatytas subsidijuojamo eksporto dydis, vis dėlto nenumato jokios pareigos išnaudoti šiuos nustatytus kiekius. PPO susitarimais yra siekiama laipsniškai mažinti subsidijuojamą eksportą. Šiomis aplinkybėmis manau, kad Komisija, nepadarydama akivaizdžios vertinimo klaidos, galėjo nuspręsti apriboti cukraus, kuriam taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, importą net ir tuo atveju, jei dėl šio importo padidėjęs eksportas neviršijo PPO susitarimais nustatytos ribos[48].

79. Be to, matome, jog minėtame sprendime *Emesa Sugar* Teisingumo Teismas nusprendė, kad, atsižvelgiant į perteklių Bendrijos cukraus rinkoje ir Bendrijos įsipareigojimus, bet koks papildomai importuojamas cukraus kiekis sutrikdytų bendro cukraus rinkos organizavimo veikimą, nes institucijos būtų įpareigotos padidinti subsidijų eksportui sumą (neperžengiant PPO susitarimuose numatytų ribų) arba sumažinti Europos gamintojų kvotas[49]. Taigi, net jei ir paaiškėtų, kad pagal PPO susitarimus iš tiesų buvo galima priimti ginčijamą importą, Nyderlandų vyriausybė vis dėlto neįrodė, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą tvirtindama, jog padidėjęs cukraus ir mišinių, kuriems taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, importas kelia pavojų, kad gali pablogėti bendras cukraus rinkos organizavimas[50].

80. Penkta dalis taip pat yra susijusi su ginčijamo importo poveikiu bendro cukraus rinkos organizavimo veikimui. Šiuo klausimu Nyderlandų vyriausybė rimtai suabejojo dėl to, ar priimdama Reglamentus Nr. 2423/1999 ir Nr. 465/200 Komisija iš tiesų ketino sumažinti gamybos kvotas, kaip ji tai nurodė šiuose dokumentuose. Bet kuriuo atveju ji teigia, kad dėl ginčijamo importo nebuvo būtina įgyvendinti šio sumažinimo.

47 — Sprendimas T-44/98 R II (Rink. p. II-1427, 107 punktas).

48 — Šiuo klausimu žr. 2001 m. gruodžio 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Emesa Sugar prieš Tarybą* (T-43/98, Rink. p. II-3519, 147 ir 148 punktai).

49 — 56 punktas.

50 — Šiuo klausimu žr. sprendimą *Rica Foods II* (139 punktas).

81. Šis penktas prieštaravimas yra atmestinas dėl to, kad nėra pateikta jį patvirtinančių įrodymų. Iš tiesų Nyderlandų vyriausybė nepateikia jokių įrodymų, kurie patvirtintų, kad Komisija, priimdama Reglamentus Nr. 2423/1999 ir Nr. 465/2000, iš tiesų neketino sumažinti gamybos kvotų.

82. Bet kuriuo atveju tai, kas įvyko po šių dokumentų priėmimo, paneigia Nyderlandų vyriausybės teiginį, nes 2000 m. rugsėjo 29 d. Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 2073/2000 [51], kuriame numatyta 2000–2001 prekybos metais 498 800 tonų sumažinti A ir B cukraus gamybos kvotas. Šio dokumento antroje konstatuojamojoje dalyje yra nurodyta, kad kvotos sumažinamos dėl to, jog „2000–2001 prekybos metų pardavimo planai parodė, kad egzistuoja eksportuotino cukraus likutis, kuris viršija (PPO) susitarimu šiems prekybos metams numatytą didžiausią ribą".

83. Pagaliau nurodydama šeštą dalį Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad ginčijamas importas iš tiesų nepadarė Bendrijos gamintojams žalos. Visų pirma eksporto grąžinamąsias išmokas finansuoja Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondas (EŽŪOGF), t. y. Bendrijos biudžetas, o ne Bendrijos gamintojai. Antra, 1999 m. C cukrus buvo parduotas UŠT gamintojams už beveik du kartus didesnę nei pasaulinė kainą, dėl to Bendrijos gamintojai gavo didelį pelną. Pagaliau Komisija nepateikė jokių įrodymų, kad dėl kiekvienos iš UŠT importuotos cukraus tonos atitinkamai sumažėdavo Europos gamintojų pardavimas.

84. Mano nuomone, šie argumentai neįrodo, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą tvirtindama, kad ginčijamas importas galėjo padaryti žalą Bendrijos ūkio subjektams.

85. Visų pirma Teisingumo Teismas [52] ir Pirmosios instancijos teismas [53] jau nusprendė, jog tokia padėtis, kai yra būtina sumažinti gamybos kvotas, kelia pavojų, kad „gali pablogėti veikla kuriame nors Bendrijos sektoriuje", kaip apibrėžta sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalyje, nes toks sumažinimas tiesiogiai paveikia Bendrijos gamintojų pajamas.

86. Be to, yra žinoma, kad pagal Reglamento Nr. 2038/1999 18 straipsnį už A ir B cukraus eksportą gali būti mokamos eksporto grąži-

51 — Reglamentas dėl cukraus sektoriuje garantuojamo kiekio pagal gamybos kvotų režimą ir cukraus perdirbimo įmonių planuojamų didžiausių tiekimo poreikių pagal preferencinius importo susitarimus sumažinimo 2000–2001 prekybos metais (OL L 246, p. 38).

52 — Minėtas sprendimas *Emesa Sugar* (40 ir 56 punktai).

53 — Sprendimas *Rica Foods II* (124 punktas).

namosios išmokos. Priešingai nei teigia Nyderlandų vyriausybė, didžiąją šių grąžinamųjų išmokų dalį finansuoja Bendrijos gamintojai mokėdami Komisijos kiekvienais nustatomą gamybos mokestį [54]. Taigi Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos tvirtindama, kad dėl ginčijamo importo gali padidėti subsidijuojamo eksporto apimtis ir kartu Bendrijos gamintojų mokamas gamybos mokestis [55].

87. Kalbant apie C cukraus pardavimo kainą reikia pažymėti, kad Nyderlandų vyriausybė nepateikė jokių įrodymų, kurie leistų Teisingumo Teismui patikrinti, ar iš tiesų Bendrijos gamintojai pardavė šį cukrų už du kartus didesnę nei pasaulinė kainą. Tačiau net darant prielaidą, kad tai buvo tiesa, šis argumentas neįrodo, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą. Iš tikrųjų tai, kad kai kurie gamintojai gal būt ir galėjo gauti didelį pelną dėl UŠT ūkio subjektams parduoto C cukraus, neturi jokios įtakos aplinkybei, kad dėl ginčijamo importo galėjo būti sutrikdytas viso sektoriaus veikimas, nes tai įpareigotų institucijas padidinti subsidijų eksportui sumą arba sumažinti Bendrijos gamintojų kvotas.

88. Be to, mano nuomone, Komisija neprivalėjo įrodyti, kad dėl ginčijamo importo sumažėjo Bendrijos gamintojų parduodamos produkcijos kiekis. Kaip matėme, užteko vien tos aplinkybės, kad šis importas galėjo lemti subsidijų eksportui padidinimą arba gamybos kvotų sumažinimą, ir ja remdamasi Komisija, įgyvendindama sprendimo dėl UŠT 109 straipsniu jai suteiktą diskreciją, galėtų nuspręsti, jog kilo „sunkumai", dėl kurių, kaip apibrėžta šiame straipsnyje, „gali pablogėti veikla kuriame nors Bendrijos sektoriuje".

89. Todėl, atsižvelgdamas į visus pirmiau išdėstytus argumentus, siūlau Teisingumo Teismui atmesti visą pirmąjį ieškinio pagrindą.

B — *Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 2 dalies pažeidimu*

90. Nurodydama antrąjį ieškinio pagrindą Nyderlandų vyriausybė teigia, kad Komisija

54 — Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 8 dalis ir 1982 m. birželio 8 d. Komisijos reglamento 1443/82, nustatančio išsamias kvotų sistemos taikymo cukraus sektoriuje taisykles (OL L 158, p. 17), su vėlesniais pakeitimais 7 straipsnio 1 dalis. Reglamentų, nustatančių gamybos mokesčio dydžius, pavyzdžiui yra 1999 m. spalio 14 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2183/1999, nustatantis gamybos mokesčio dydžius bei papildomo mokesčio apskaičiavimo koeficientą cukraus sektoriuje 1998–1999 prekybos metams (OL L 267, p. 23), ir 2001 m. spalio 11 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1993/2001, nustatantis gamybos mokesčio dydžius cukraus sektoriuje 2000–2001 prekybos metams (OL L 271, p. 15).

55 — Reglamentas Nr. 2423/1999 (penkta konstatuojamoji dalis).

pažeidė sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 2 dalyje nurodytą proporcingumo principą [56]. Šį ieškinio pagrindą sudaro penkios dalys, kurias paeiliui ir išnagrinėsiu.

91. Pirmiausia reikia priminti, kad pagal proporcingumo principą apsaugos priemonės teisėtumas priklauso nuo to, ar ja nustatyti apsaugos būdai yra tinkami aptariamu reglamentu teisėtai siekiamam tikslui įgyvendinti ir ar jie neviršija to, kas reikalinga jam pasiekti, atsižvelgiant į tai, kad jei yra galimybė pasirinkti iš kelių tinkamų priemonių, turėtų būti pasirinkta mažiau suvaržanti [57].

92. Be to, priminsiu, kad tokioje srityje, kokia nagrinėjama šiose bylose, kurioje Bendrijos institucijos turi didelę diskreciją, tik akivaizdus priimtos priemonės netinkamumas kompetentingos institucijos siekiamo tikslo atžvilgiu gali paveikti tokios priemonės teisėtumą. Teisingumo Teismo kontrolė ribojama ypač tais atvejais, kai Komisija turi derinti skirtingus interesus ir taip pasirinkti politinius sprendimus, priklausančius jų kompetencijai [58].

93. Nurodydama pirmą ieškinio pagrindo dalį Nyderlandų vyriausybė teigia, kad Reglamentais Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 yra pažeidžiamas UŠT kilmės produktų preferencinis statusas. Ji primena, kad pagal Lomės konvencijos protokolą Nr. 8 [59] Bendrija suteikė AKR valstybėms teisę eksportuoti apie 1,7 milijono tonų cukraus, kuris visiškai arba iš dalies atleidžiamas nuo muitų ir yra eksportuojamas už garantinę kainą [60]. Komisijai ginčijamo importo kiekį apribojus iki 3 340 tonų, o vėliau — iki 4 848 tonų, UŠT kilmės produktų padėtis tapo akivaizdžiai nepalankesnė nei produktų, kurių kilmės šalis yra AKR valstybės; šitaip Komisija pažeidė sutartimi nustatytą preferencinį režimą: valstybės narės–UŠT–AKR valstybės–trečiosios šalys.

56 — Priminsiu, kad ši nuostata skelbia: „<...> turi būti pasirinktos tokios priemonės, kurios mažiausiai trikdytų asociacijos su Bendrija funkcionavimą. Šios priemonės neturi siekti daugiau nei griežtai būtina iškilusiems sunkumams įveikti".

57 — Žr., be kita ko, 1997 m. gegužės 13 d. Sprendimą *Vokietija prieš Parlamentą ir Tarybą* (C-233/94, Rink. p. I-2405, 54 punktas); 1998 m. liepos 14 d. Sprendimą *Safety Hi-Tech* (C-284/95, Rink. p. I-4301, 57 punktas); minėtą sprendimą *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją* (52 punktas) ir minėtus sprendimus *Nyderlandų Karalystė prieš Tarybą* (C-110/97, 122 punktas ir C-301/97, 131 punktas).

58 — Žr., be kita ko, 1994 m. spalio 5 d. Sprendimą *Vokietija prieš Tarybą* (C-280/93, Rink. p. I-4973, 90 ir 91 punktai); 1995 m. spalio 17 d. Sprendimą *Fishermen's Organisations ir kt.* (C-44/94, Rink. p. I-3115, 37 punktas); 1998 m. lapkričio 19 d. Sprendimą *Jungtinė Karalystė prieš Tarybą* (C-150/94, Rink. p. I-7235, 87 punktas) ir minėtą sprendimą *Emesa Sugar* (53 punktas).

59 — 1991 m. vasario 25 d. EEB Tarybos ir Komisijos sprendimas 91/400/Euratomas dėl ketvirtosios AKR-EEB konvencijos sudarymo (OL L 229, p. 1).

60 — Žr., be kita ko, Lomės konvencijos 168 bei paskesnius straipsnius ir 1990 m. kovo 5 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 715/90 dėl žemės ūkio produktams ir kai kurioms prekėms, pagamintoms perdirbus žemės ūkio produktus, kurių kilmės šalys yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalys (AKR) arba užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT), taikomo režimo (OL L 84, p. 85).

94. Iš tiesų Lomės konvencijos protokolu Nr. 8 Bendrija įsipareigojo AKR valstybėms pirkti cukrų už garantinę kainą ir per metus importuoti tam tikrą jo kiekį (1,7 milijono tonų). Šis importuojamas cukrus visiškai arba iš dalies atleidžiamas nuo muitų. Be to, siekiant, kad ši garantija neliktų vien tuščias pažadas, Lomės konvencijos 213 straipsnyje nustatyta, kad šios konvencijos 177 straipsnyje numatyta apsaugos sąlyga yra netaikoma pagal protokolą Nr. 8.

95. Atvirkščiai, sprendimo dėl UŠT 101 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta, kad UŠT kilmės produktai, taigi ir cukrus, į Bendriją įvežami be importo muitų. Taigi UŠT kilmės cukrus, palyginti su AKR cukrumi, turi preferencinį statusą.

96. Tačiau, kaip Pirmosios instancijos teismas pažymėjo savo sprendime *Rica Foods II*[61], tai, kad Komisija priėmė apsaugos priemonę kai kurių UŠT kilmės produktų atžvilgiu, nesukelia abejonių dėl šio statuso. Iš tiesų tokia priemonė yra išimtinė, tikslinė ir laikina. Pridurtina, kad šiose bylose ginčijami reglamentai yra skirti tik cukrui ir mišiniams, kuriems taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija. Taigi jie nenustato jokių apribojimų UŠT kilmės cukraus importui pagal įprastas kilmės taisykles, jei tokia produkcija egzistuotų.

97. Todėl argumentas dėl UŠT cukraus preferencinio statuso pažeidimo yra atmestinas.

98. Nurodydama antrą dalį Nyderlandų vyriausybė pažymi, kad pagal sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 2 dalį ketindama priimti apsaugos priemonę, Komisija turi išsiaiškinti, kokį poveikį jos sprendimas gali turėti atitinkamos UŠT ekonomikai ir suinteresuotoms įmonėms. Tačiau šiose bylose Komisija Reglamentus Nr. 2423/1999 ir Nr. 2081/2000 priėmė neįvertinusi neigiamų jų taikymo pasekmių UŠT ir atitinkamai pramonės šakai.

99. Iš tikrųjų iš teismo praktikos[62] matyti, kad „ketindama imtis apsaugos priemonių pagal sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalį, Komisija turi išsiaiškinti galimas

61 — 205 punktas.

62 — 2001 m. lapkričio 22 d. Sprendimai *Antillean Rice Mills prieš Tarybą* (C-451/98, Rink. p. I-8973, 58 punktas) ir *Nyderlandų Antilai prieš Tarybą* (C-452/98, Rink. p. I-8973, 68 punktas). Taip pat žr. minėtą sprendimą *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją* (25 ir 26 punktai).

neigiamas savo sprendimo pasekmes atitinkamos UŠT ekonomikai ir suinteresuotoms įmonėms, jei tam netrukdo bylos aplinkybės".

100. Tačiau, kaip pabrėžė Komisija [63], ši pareiga taikoma tik tuomet, kai „tai leidžia aplinkybės" [64]. Taigi šiose bylose Komisija paaiškino, kad susiklosčiusios aplinkybės neleido jai išsamiai išnagrinėti pasekmių, kurias ginčijamos priemonės galėtų sukelti UŠT ekonomikai ir atitinkamai pramonės šakai. Tačiau, mano nuomone, Komisija, ir tai ji pati patvirtino [65], buvo puikiai informuota apie padėtį Nyderlandų Antiluose, nes 1998 m. buvo pradėta nemažai teismo procesų dėl Sprendimo 97/803, nustatančio pagal AKR-UŠT kilmės kumuliacijos taisykles importuojamo cukraus kiekius [66], ir dėl 1997 m. gruodžio 17 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2553/97 dėl importo licencijų tam tikriems produktams, kurių KN kodai 1701, 1702, 1703 ir 1704 ir kurių kilmė – EB/užjūrio šalys ir teritorijos, išdavimo taisyklių [67].

101. Šiomis sąlygomis manau, kad nėra įrodyta, jog Komisija akivaizdžiai pažeidė savo pareigą iš anksto surinkti informaciją.

102. Nurodydama trečią dalį Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad ginčijami reglamentai prieštarauja proporcingumo principui, nes:

— Reglamente Nr. 2423/1999 yra nustatyta, kad nepakuoto cukraus, kuriam taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, CIF importo kaina negali būti mažesnė už intervencinę kainą, o

— Reglamentais Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 EB–UŠT cukraus, kuris gali būti importuotas taikant II priedo 6 straipsnį, kiekis buvo apribotas iki 3 340 tonų, o vėliau – iki 4 848 tonų.

63 — Atsiliepimas į ieškinį bylose C-180/00 (46 punktas) ir C-452/00 (50 punktas).

64 — Minėtas Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją* (70 punktas).

65 — Atsiliepimas į ieškinį bylose C-180/00 (46 punktas) ir C-452/00 (50 punktas).

66 — Žr. minėtus sprendimus *Emesa Sugar*; *Emesa Sugar prieš Tarybą* (1998 m. rugpjūčio 14 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartis, T-43/98 R, Rink. p. II-3055 ir minėtas Pirmosios instancijos teismo sprendimas) ir *Emesa Sugar prieš Komisiją* (1998 m. rugpjūčio 14 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartis, T-44/98 R, Rink. p. II-3079; 1998 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartys (C-363/98 P (R), Rink. p. I-8787 ir C-364/98 P (R), Rink. p. I-8815); minėta 1999 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartis; 1999 m. rugsėjo 29 d. nutartis (T-44/98 R II, Rink. p. II-2815); 2000 m. balandžio 6 d. nutartis (T-44/98 R II, Rink. p. II-1941) ir 2001 m. gruodžio 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas (T-44/98, Rink. p. II-3577).

67 — OL L 349, p. 26. Žr. bylą *Aruba prieš Komisiją* (2003 m. rugsėjo 17 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartis, T-54/98, Rink. p. II-3083).

103. Dėl Reglamento Nr. 2423/1999 Nyderlandų Karalystė pažymi, kad dėl minėtos pareigos UŠT ūkio subjektų padėtis tapo mažiau palanki nei Bendrijos ūkio subjektų. Iš tiesų, skirtingai nei Bendrijos ūkio subjektai, UŠT įmonės prie „importo" kainos, t. y. prie intervencinės kainos, turėjo pridėti produktų atvežimo į Bendriją išlaidas bei saugojimo ir sandėliavimo išlaidas. Kadangi šios išlaidos buvo labai didelės, UŠT ūkio subjektai nebegalėjo konkuruoti su Bendrijos ūkio subjektais.

104. Kalbėdama apie tris ginčijamus reglamentus Nyderlandų Karalystė teigia, kad vietoje importo kainos ar kiekybinio apribojimo geriau būtų buvę nustatyti mažiausią pardavimo kainą. Beje, būtent tokią sąlygą iškėlė Pirmosios instancijos teismo pirmininkas, kad būtų leista bendrovei *Emesa Sugar* importuoti papildomą 7 500 tonų cukraus kiekį, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą minėtoje *Emesa Sugar* byloje. Todėl Nyderlandų vyriausybė mano, kad mažiausia pardavimo kaina būtų tinkamesnė ir mažiau ribojanti priemonė [68].

68 — Dėl Reglamento Nr. 2081/2000 Nyderlandų vyriausybė pateikia dar vieną, trečią, argumentą. Ji pabrėžia, kad 1999 m. EB-UŠT kilmės cukraus iš viso buvo importuota mažiau nei 0,3 % visos Bendrijos produkcijos, taigi nebuvo pateikta pakankamai įrodymų, kad ginčijama priemonė iš tiesų galėtų pašalinti Komisijos nustatytus sunkumus (ieškinys byloje C-452/00, 113 punktas). Tačiau pažymėtina, kad šis argumentas yra susijęs ne su priimtos priemonės proporcingumu, o su tuo, ar iš tiesų buvo pavojus, kad „galėjo pablogėti veikla kuriame nors Bendrijos sektoriuje", kaip apibrėžta sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalyje. Tai buvo aptarta nagrinėjant pirmąjį ieškinio pagrindą (žr. šios išvados 50–58 punktus).

105. Mano nuomone, šie argumentai nėra pagrįsti.

106. Pirmiausia, aptardamas Reglamentą Nr. 2423/1999, priminsiu, kad, įgyvendinant bendrą cukraus rinkos organizavimą, kasmet nustatoma „intervencinė kaina" Bendrijos regionams, kuriuose yra produkcijos perteklius, ir „išvestinė intervencinė kaina" kiekvienam iš produkcijos deficitą turinčių regionų [69]. Beje, išvestinė intervencinė kaina yra didesnė už intervencinę kainą, nes ji apima ir kai kurias papildomas išlaidas, pavyzdžiui, prekių vežimo [70].

107. Kaip pastebėjau, pagal Reglamentą Nr. 2423/1999 cukraus, kuriam taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, importo kaina turi būti lygi „atitinkamiems produktams taikomai" intervencinei kainai arba didesnė už ją [71]. Tai reiškia, kad jei UŠT cukrus yra importuojamas į perteklių turintį Bendrijos regioną, importo kaina turi būti lygi intervencinei kainai arba didesnė už ją. O jei ginčijamas cukrus yra importuojamas į deficitą turintį Bendrijos regioną, importo kaina turi būti lygi išvestinei intervencinei kainai arba didesnė už ją.

69 — Reglamento Nr. 2038/1999 3 straipsnis.

70 — Žr. Komisijos atsiliepimą į ieškinį byloje C-26/00 (51 punktas).

71 — Reglamento Nr. 2423/1999 1 straipsnio 1 dalis.

108. Esant šioms sąlygoms neaišku, kaip ginčijama pareiga galėtų pakenkti UŠT ūkio subjektams. Iš tiesų, jei UŠT ūkio subjektas nusprendžia eksportuoti savo produktus į perteklių turintį Bendrijos regioną, jis turi suderinti savo produktų kainą su intervencine kaina. O jei paskui jis nusprendžia savo produktus parduoti deficitą turinčiame regione, šis ūkio subjektas, kaip ir bet kuris Bendrijos gamintojas, turi padengti savo produktų pervežimo į šį regioną išlaidas.

109. Tačiau, jei UŠT ūkio subjektas nusprendžia eksportuoti savo produktus į deficitą turintį Bendrijos regioną, jis turi suderinti savo produktų kainą su išvestine intervencine kaina, kuri yra didesnė už intervencinę kainą. Ir tokiu atveju, priešingai nei Bendrijos ūkio subjektui, jam nebereikės padengti prekių atvežimo į šį regioną išlaidų. Taigi, priešingai nei tvirtina Nyderlandų Karalystė, iš tiesų dėl ginčijamos priemonės UŠT ūkio subjektų padėtis netapo mažiau palanki už Bendrijos ūkio subjektų padėtį [72].

110. Aptariant mažiausios pardavimo kainos nustatymą reikia pažymėti, kad net ir atsižvelgdamas į UŠT teises Bendrijos teismas, nerizikuodamas pažeisti didelės Komisijos diskrecijos, negali pakeisti Komisijos vertinimo dėl tinkamiausios priemonės pasirinkimo, kad būtų išvengta Bendrijos cukraus rinkos sutrikdymo, nes nebuvo pateikta įrodymų, jog patvirtinta priemonė yra akivaizdžiai neproporcinga siekiamam tikslui [73].

111. Šiose bylose nėra pateikta įrodymų, kad mažiausios pardavimo kainos nustatymas būtų mažiau trikdęs UŠT ekonomiką ir būtų toks pat veiksmingas įgyvendinant Komisijos siekiamus tikslus.

112. Be to, iš bylos dokumentų [74] matyti, kad dėl Reglamento Nr. 2423/1999 taikymo EB-UŠT cukraus importas į Bendriją labai nesumažėjo, o tai leidžia suabejoti šiuo dokumentu nustatytos priemonės, t. y. nustatytos mažiausios aptariamo produkto importo kainos, veiksmingumu [75].

72 — Nyderlandų vyriausybė taip pat tvirtina, kad šių argumentų neužtenka įrodyti, jog UŠT ūkio subjektų ir Bendrijos ūkio subjektų padėtis yra vienoda. Ji teigia, kad skirtumas tarp intervencinės kainos ir išvestinės intervencinės kainos neturi nieko bendra su papildomomis išlaidomis, kurias UŠT ūkio subjektai patiria atveždami savo prekes į Bendriją. Šiuo klausimu tik pažymėsiu, kad Nyderlandų vyriausybė nepateikė jokių įrodymų, kurie patvirtintų jos teiginių pagrįstumą.

73 — Minėto sprendimo *Vokietija prieš Tarybą* 94 punktas; 2001 m. liepos 12 d. Sprendimas *Jippes* ir kt. (C-189/01, Rink. p. I-5689, 83 punktas) ir minėtas sprendimas *Nyderlandai prieš Tarybą* (C-301/9, 135 punktas).

74 — Eurostato 1991–2000 m. statistiniai duomenys apie iš UŠT į Bendriją eksportuojamus produktus, kurių KN kodai yra 1806 10 30, 1806 10 90 ir 1701 (Ispanijos Karalystės įstojimo į bylas C-26/00, C-180/00 ir C-452/00 paaiškinimo priedas).

75 — Šiame kontekste taip pat žr. sprendimus *Rica Foods II* (172 punktas) ir *Rica Foods III* (157 punktas).

113. Taip pat pažymėsiu, kad ginčijamais reglamentais yra siekiama tik apriboti pagal EB-UŠT kilmės kumuliacijos taisykles ir atleidus nuo muito mokesčio importuojamo cukraus kiekį, kuris importuojamas taikant II priedo 6 straipsnį. Taigi jais nesiekiama apskritai uždrausti šių produktų importo, išnaudojus nustatytą didžiausią leistiną kiekį, nes tuomet ūkio subjektai gali importuoti tuos produktus, tačiau už juos turi sumokėti taikomą importo muitą [76].

114. Todėl atsižvelgdamas į šiuos įvairius argumentus [77] manau, kad Nyderlandų Karalystė nepateikė įrodymų, jog ginčijamais reglamentais nustatytos priemonės buvo akivaizdžiai neproporcingos Komisijos siekiamiems tikslams įgyvendinti ar viršijo juos.

115. Pagaliau nurodydama paskutinę ieškinio pagrindo dalį Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad Reglamentai Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 prieštarauja proporcingumo principui, nes dėl jų yra taikoma Reglamento Nr. 2553/97 3 straipsnio 3 dalis.

116. Reglamento Nr. 2553/97 3 straipsnio 3 dalyje yra nustatyta, kad išduodant importo licencijas užstato suma yra lygi 50 % prašymo pateikimo dieną taikomo bendro muitų tarifo, kuris faktiškai siekia apie 43,7 eurus už 100 kg. Taigi 2000 m. kovo 1 d. užstato suma už EB-UŠT cukrų buvo 0,3 ekiu už 100 kg. Nyderlandų vyriausybės žiniomis, už AKR cukrų ir iš kitų trečiųjų šalių importuojamą cukrų teikiamas užstatas taip pat buvo 0,3 ekiu už 100 kg [78].

117. Todėl Nyderlandų Karalystė tvirtina, kad Reglamento Nr. 2553/97 3 straipsnio 3 dalyje numatytas užstatas yra neproporcingas cukraus iš AKR valstybių ir trečiųjų šalių importo atžvilgiu teikiamam užstatui.

118. Šiame kontekste reikia pažymėti, jog Reglamentais Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 nustačius tarifinę kvotą iki 3 340 tonų, o vėliau – iki 4 848 tonų, reikėjo numatyti, kad šia kvota eksportuotojai labai susidomės.

119. Kaip pažymėjo Komisija [79], šiame kontekste ginčijamo užstato tikslas buvo išvengti

76 — Žr. minėtą sprendimą *Emesa Sugar* (45 punktas).

77 — Taip pat žr. kitus Komisijos atsiliepimuose į ieškinius byloje C-180/00 (28 punktas) ir byloje C-452/00 (30 punktas) pateiktus argumentus.

78 — 1995 m. birželio 27 d. Komisijos reglamento 1464/95 dėl specialiųjų išsamių taisyklių, reglamentuojančių importo ir eksporto licencijų sistemos taikymą cukraus sektoriuje (OL L 144, p. 14), 8 straipsnio 1 dalis.

79 — Atsiliepimas į ieškinį byloje C-180/00 (49 punktas) ir C-452/00 (55 punktas).

spekuliavimo. Nustatant didesnę užstato sumą buvo siekiama išvengti tokios padėties, kai ūkio subjektai prašo išduoti importo licencijas, tačiau vėliau jų nepanaudoja, šitaip padarydami žalos kitiems ūkio subjektams, kurie iš tiesų ketino importuoti cukrų su taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, tačiau negalėjo gauti pakankamai importo licencijų [80].

120. Beje, šios rūšies užstatas iš suinteresuotųjų įmonių iš tiesų neatima galimybės eksportuoti cukrų į Bendriją. Jei norėdama gauti importo licencijas įmonė turi sumokėti užstatą, šią sumą ji susigrąžina atlikusi importo operaciją [81].

121. Šiomis aplinkybėmis manau, kad nebuvo pateikta įrodymų, jog ginčijamos priemonės buvo akivaizdžiai neproporcingos Komisijos siekiamiems tikslams įgyvendinti ar viršijo juos. Todėl visas antrasis ieškinio pagrindas dėl panaikinimo yra atmestinas.

80 — Šiame kontekste taip pat žr. minėtą sprendimą *Nyderlandai prieš Tarybą* (C-110/97, 129–132 punktai) ir mūsų išvadą toje byloje (139–141 punktai).

81 — Ten pat.

C — Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su piktnaudžiavimu įgaliojimais

122. Nurodydama trečiąjį ieškinio pagrindą Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad Reglamentai Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 buvo priimti piktnaudžiaujant įgaliojimais.

123. Ji primena, kad Taryba, peržiūrėdama Sprendimą 91/482, po ilgų diskusijų nusprendė apriboti tik AKR-UŠT cukraus importą ir palikti galimybę be importo muitų įvežti EB-UŠT cukrų. Taigi Komisija, priimdama Reglamentus Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000, savo įgaliojimais pasinaudojo kitais tikslais negu numatyta sprendimo dėl UŠT 109 straipsnyje, nes importuojamam EB-UŠT kilmės cukrui nustatė tokius apribojimus, kokių Taryba neketino nustatyti ir nenustatė.

124. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką [82] teisės aktas tik tuomet laikomas priimtu piktnaudžiaujant įgaliojimais, jei remiantis objektyviais, svarbiais ir tinkamais įrodymais

82 — Žr., pavyzdžiui, 1984 m. birželio 21 d. Sprendimą *Lux prieš Audito Rūmus* (69/83, Rink. p. 2447, 30 punktas); 1990 m. lapkričio 13 d. Sprendimą *Fedesa ir kt.* (C-331/88, Rink. p. I-4023, 24 punktas); 1995 m. liepos 13 d. Sprendimą *Parlamentas prieš Komisiją* (C-156/93, Rink. p. I-2019, 31 punktas); 1997 m. birželio 25 d. Sprendimą *Italija prieš Komisiją* (C-285/94, Rink. p. I-3519, 52 punktas) ir 1998 m. gegužės 14 d. Sprendimą *Windpark Groothusen prieš Komisiją* (C-48/96 P, Rink. p. I-2873, 52 punktas).

paaiškėja, kad jis buvo priimtas vien dėl to ar daugiausia dėl to, kad buvo siekiama tikslų, kurie neatitinka institucijos atsakovės tikslų, arba nesilaikant sutartyje specialiai numatytos tvarkos.

125. Šiose bylose išnagrinėjus pirmąjį ieškinio pagrindą matyti, kad Komisija pagrįstai galėjo nuspręsti, jog cukraus, kuriam taikoma EB-UŠT kilmės kumuliacija, importas buvo „sunkumai", galėję sutrikdyti bendro cukraus rinkos organizavimo veikimą.

126. Be to, Nyderlandų vyriausybė nepateikė jokių įrodymų, kurie patvirtintų, kad Reglamentai Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 buvo priimti ne siekiant pašalinti Bendrijos cukraus rinkoje iškilusius sunkumus ar išvengti dar didesnių sunkumų. Šiuo atveju vien tai, kad pagal sprendimo dėl UŠT 108b straipsnį Taryba įvedė kiekybinį apribojimą AKR–UŠT kilmės cukrui, neturi jokios įtakos Komisijos įgaliojimams pagal sprendimo dėl UŠT 109 straipsnio 1 dalį imtis reikiamų apsaugos priemonių dėl cukraus ar kito UŠT kilmės produkto, jei yra tenkinamos tokios priemonės nustatymo sąlygos.

127. Atsižvelgiant į šiuos argumentus, trečiasis ieškinio pagrindas taip pat yra atmestinas.

D — *Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio EB 253 straipsnyje nustatytos pareigos motyvuoti pažeidimu*

128. Nurodydama paskutinį ieškinio pagrindą Nyderlandų vyriausybė teigia, kad Komisija pažeidė EB 253 straipsnyje jai nustatytą pareigą motyvuoti. Šį ieškinio pagrindą sudaro dvi dalys, kurias paeiliui ir išnagrinėsiu.

129. Nurodydama pirmą dalį Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad Reglamento Nr. 2423/1999 motyvai yra nepakankami, jog Teisingumo Teismas galėtų vykdyti savo kontrolę. Šiuo aspektu jo tekstas yra pernelyg glaustas, jame nėra konkrečių aplinkybių, kurios leistų bet kuriam objektyviam skaitytojui suvokti Komisijos nustatytų sunkumų priežastį ir poveikį.

130. Be to, šio reglamento motyvai prieštarauja vieni kitiems. Iš tiesų negalima vienu metu trečioje konstatuojamojoje dalyje teigti, kad ginčijamas importas lemia papildomą eksportą, už kurį mokamos eksporto grąžinamosios išmokos, kurių našta tenka Bendrijos biudžetui, o ketvirtoje konstatuojamojoje dalyje – kad visos pertekliaus sąnaudos, kurios gali atsirasti dėl importo iš UŠT, tenka Bendrijos gamintojams pagal „finansavimo iš savo fondų" principą.

131. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką [83] EB 253 straipsnyje reikalaujami motyvai turi atitikti teisės akto pobūdį. Jie turi aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti teisės aktą priėmusios institucijos motyvus, leidžiančius suinteresuotiesiems asmenims sužinoti priimtos priemonės pagrindimą, o Bendrijos teismui – vykdyti teisminę kontrolę. Be to, motyvuose nebūtina nurodyti visų faktinių ir teisinių aplinkybių, nes nustatant, ar akto motyvai atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti atsižvelgiama ne tik į jų formuluotę, bet ir į jų kontekstą bei į visus atitinkamą klausimą reglamentuojančius teisės aktus. Tai ypač svarbu, kai valstybės narės labai aktyviai dalyvavo ginčijamo teisės akto rengimo procese ir todėl žino šio teisės akto priėmimo priežastis [84].

132. Nagrinėjamu atveju iš bylos medžiagos matyti, kad prieš priimant Reglamentą Nr. 2423/1999 įvyko nemažai Komisijos, Nyderlandų Karalystės ir kitų valstybių narių susitikimų [85].

133. Beje, kalbant apie teisės akto turinį reikia pažymėti, kad pastebėjau, jog Reglamento Nr. 2423/1999 pirmoje–penktoje konstatuojamosiose dalyse Komisija išdėstė iškilusius sunkumus [86]. To paties reglamento trečioje–penktoje konstatuojamosiose dalyse ji paaiškino, kodėl šie sunkumai galėjo sutrikdyti bendro cukraus rinkos organizavimo veikimą ir padaryti žalos šio sektoriaus Bendrijos ūkio subjektams. Be to, Reglamento Nr. 2423/1999 aštuntoje ir devintoje konstatuojamosiose dalyse Komisija pateikė papildomų argumentų, kodėl ji nusprendė nustatyti mažiausią EB-UŠT kilmės cukraus importo kainą, o mišinių importui taikyti Bendrijos priežiūros procedūrą.

134. Aptariant Reglamento Nr. 2423/1999 trečioje ir ketvirtoje konstatuojamosiose dalyse išdėstytus teiginius reikia pažymėti, kad man neatrodo, jog jie prieštarautų vienas kitam. Iš tikrųjų visiškai įmanoma, kad didėjantis EB-UŠT cukraus importas sukelia papildomų išlaidų tiek Bendrijos biudžetui (trečia konstatuojamoji dalis), tiek Bendrijos cukraus gamintojams (ketvirta konstatuojamoji dalis).

135. Šiomis aplinkybėmis manau, kad Reglamento Nr. 2423/1999 motyvai atitinka teismo praktikoje nustatytus reikalavimus, vadinasi, pirmoji ieškinio pagrindo dalis yra nepagrįsta.

83 — Žr., pavyzdžiui, 1992 m. spalio 13 d. Sprendimą *Portugalija ir Ispanija prieš Tarybą* (C-63/90 ir C-67/90, Rink. p. I-5073, 16 punktas); 1994 m. liepos 14 d. Sprendimą *Graikija prieš Tarybą* (C-353/92, Rink. p. I-3411, 19 punktas) ir 1997 m. vasario 4 d. Sprendimą *Belgija ir Vokietija prieš Komisiją* (C-9/95, C-23/95 ir C-156/95, Rink. p. I-645, 44 punktas).

84 — Žr., pavyzdžiui, 1995 m. spalio 17 d. Sprendimą *Nyderlandai prieš Komisiją* (C-478/93, Rink. p. I-3081, 49 ir 50 punktai) ir 1995 m. lapkričio 9 d. Sprendimą *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft ir kt. II* (C-466/93, Rink. p. I-3799, 16 punktas).

85 — Žr., pavyzdžiui, 1999 m. birželio 23 d. Komisijos pranešimą dėl cukraus importo iš UŠT; 1999 m. liepos 2 d. Nuolatinės Nyderlandų atstovybės prie Europos Sąjungos laišką; Nyderlandų valdžios institucijų aiškinamąjį raštą dėl Tarybos svarstymų apie apsaugos priemones dėl UŠT kilmės cukraus ir mišinių importo (ieškinio byloje C-26/00 atitinkamai 2, 4 ir 5 priedai).

86 — Žr. šios išvados 62 ir 63 punktus.

136. Nurodydama antrą dalį Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad Komisija taip pat pažeidė jai nustatytą pareigą motyvuoti, nes:

— Reglamente Nr. 465/2000 nėra paaiškinta, kodėl Komisija nusprendė nuo 2000 m. kovo 1 d. taikyti griežtesnes nei ankstesniu laikotarpiu priemones,

— Reglamentuose Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 nėra paaiškinta, kodėl UŠT kilmės cukrui ir mišiniams yra taikomi vienodi apribojimai, o Reglamente Nr. 2423/1999 šių dviejų produktų rūšių atžvilgiu yra numatytos skirtingos priemonės,

— Reglamentuose Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 nėra pateikta pakankamai motyvų, kodėl iš pradžių buvo nustatyta 3 340 tonų kvota, o vėliau – 4 848 tonų kvota, ir

— Reglamente Nr. 2081/2000 nėra paaiškinta, kodėl nuo 2000 m. spalio 1 d. iki 2001 m. vasario 28 d. reikėjo pratęsti Reglamente Nr. 465/2000 nustatytų apsaugos priemonių galiojimą.

137. Aptardamas du pirmuosius prieštaravimus priminsiu, kad pagal teismo praktiką pateikiant teisės akto, kuris bus taikomas visuotinai, motyvus galima tik nurodyti bendrą situaciją, dėl kurios jis buvo priimtas, ir bendrus tikslus, kuriuos rengėjas ketina pasiekti [87]. Be to, Teisingumo Teismas konstatavo, kad jei ginčijamame akte aiškiai atskleidžiamas atitinkamos institucijos siekiamas tikslas, būtų nepagrįsta reikalauti konkrečių motyvų dėl įvairių techninių sprendimų [88]. Taip yra ypač tada, kai, kaip ir nagrinėjamose bylose, Bendrijos institucijos turi didelę diskreciją priimdamos sprendimus dėl priemonių, reikalingų sudėtingai politikai įgyvendinti [89].

138. Šiomis aplinkybėmis negalima teigti, kad Komisija privalėjo nurodyti konkrečius motyvus, dėl kurių ji priėmė pasirinktus techninius sprendimus.

139. Bet kuriuo atveju iš Reglamentų Nr. 465/2000 ir Nr. 2081/2000 matyti, kad padėtis Bendrijos rinkoje pablogėjo. Iš tikrųjų, nors Reglamente Nr. 2423/1999 Komisija tik užsiminė apie galimybę sumažinti gamybos kvotas [90], Reglamente Nr. 465/2000 šis

87 — Žr., be kita ko, 1998 m. lapkričio 19 d. Sprendimą *Ispanija prieš Tarybą* (C-284/94, Rink. p. I-7309, 28 punktas) ir minėtą sprendimą *Nyderlandai prieš Tarybą* (C-110/97, 165 punktas).

88 — Žr. minėtus sprendimus *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft ir kt. II* (16 punktas); *Ispanija prieš Tarybą* (30 punktas) ir *Nyderlandai prieš Tarybą* (C-110/97, 166 punktas).

89 — Žr. minėtus sprendimus *Ispanija prieš Tarybą* (33 punktas) ir *Nyderlandai prieš Tarybą* (C-110/97, 167 punktas).

90 — Trečia konstatuojamoji dalis.

ketinimas jau yra daug rimtesnis [91], o Reglamente Nr. 2081/2000 – dar rimtesnis, nes kvotos, kaip ir buvo numatyta, faktiškai buvo sumažintos [92]. Kadangi Nyderlandų Karalystė aktyviai dalyvavo ginčijamų reglamentų rengimo procese, manau, kad nėra pagrindo teigti, jog ji nežinojo, dėl kokių priežasčių Komisija patvirtino griežtesnes nei numatytas Reglamente Nr. 2423/1999 priemones.

140. Dėl ginčijamų kvotų nustatymo reikia pažymėti, jog užtenka perskaityti ginčijamų reglamentų preambules, kad įsitikintume, jog Nyderlandų vyriausybės argumentas yra akivaizdžiai nepagrįstas.

141. Iš tiesų Reglamento Nr. 465/2000 devintoje konstatuojamojoje dalyje yra nurodyta, kad „didžiausias 3 340 tonų cukraus kiekis <...> atitinka „didžiausią nagrinėjamų produktų importo bendrą metinį kiekį per pastaruosius trejus metus iki 1999 m., kai importas ypač išaugo ir dėl jo Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) pradėjo tyrimą įtardama esant pažeidimų". Be to, Reglamento Nr. 2081/2000 aštuntoje konstatuojamojoje dalyje yra nurodyta, kad „didžiausias 4 848 tonų cukraus kiekis 2000 m. spalio 1 d.–2001 m. vasario 28 d. laikotarpiui <...> atitinka didžiausią nagrinėjamų produktų importo bendrą metinį kiekį per pastaruosius trejus metus iki 1999 m., kai importas ypač išaugo".

142. Taigi, priešingai nei teigia ieškovė, Komisija nurodė priežastis, dėl kurių ji nustatė ginčijamas kvotas ir taip įvykdė EB 253 straipsnyje nustatytą pareigą motyvuoti.

143. Lygiai taip pat Reglamento Nr. 2081/2000 pirmoje–šeštoje konstatuojamosiose dalyse Komisija aiškiai nurodė priežastis, dėl kurių reikėjo pratęsti Reglamentu Nr. 465/2000 nustatytos apsaugos priemonės galiojimo laiką. Ji pabrėžė, kad „vis dar yra" sunkumų, dėl kurių buvo imtasi tos priemonės, todėl „(ginčijamam) importui reikia ir toliau taikyti sprendimo dėl UŠT 109 straipsnyje numatytą apsaugos sąlygą" [93].

144. Atsižvelgdamas į šiuos skirtingus argumentus siūlau Teisingumo Teismui atmesti ketvirtąjį Nyderlandų vyriausybės ieškinio pagrindą.

91 — Penkta konstatuojamoji dalis.

92 — Penkta konstatuojamoji dalis.

93 — Reglamentas Nr. 2081/2000 (šešta konstatuojamoji dalis).

V — Išvada

145. Atsižvelgdamas į pirmiau išdėstytus argumentus manau, kad reikia atmesti ieškinius ir pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 69 straipsnį nurodyti Nyderlandų Karalystei padengti bylinėjimosi išlaidas, išskyrus Ispanijos Karalystės ir Prancūzijos Respublikos patirtas išlaidas.